

zoek aan de Adder en de Purperstreepparelmoervlinder.

In het middagprogramma staan lezingen op het programma over de hamsterreservaten, de voorlopige werkatlas libellen, het nieuwe waarnemingensysteem Ecolog, een foto-impressie van de studiegroepen van het Natuurhistorisch Genootschap en de Geelbuikvuurpad.

In de pauzes zijn een groot aantal (waaronder enkele nieuwe) organisaties aanwezig op de groene markt.

BOEKENMARKT

Ook de inmiddels traditionele boekenmarkt is tijdens deze dag weer paraat. Daarvoor kunnen wij nog steeds boeken, publicaties en tijdschriften gebruiken.

AANBIEDING OUDE MAANDBLADEN

Tijdens de Genootschapsdag zal het publicatiebureau in haar stand diverse oude maandbladen

te koop aanbieden. Het betreft zowel losse (thema)nummers als complete jaargangen. Complete jaargangen worden aangeboden voor € 7,-. Losse nummers (niet themanummers) worden aangeboden voor € 0,50 per nummer. De aanbieding geldt alleen voor de Genootschapsdag. Maandbladen of losse nummers kunnen aangevraagd worden via bureau@nhgl.org.

De Genootschapsdag vindt plaats in het Bisschoppelijk College Broekhin, Bob Boumanstraat 30/32 te Roermond. Het programma begint om 10.00 uur (zaal open vanaf 9.00 uur) en eindigt om 16.00 uur. Het volledige pro-

gramma is te vinden op <http://www.nhgl.nl/project/genootschapsdag/agenda.asp/>.

In het Natuurhistorisch Maandblad van januari 2005 zal een volledig overzicht van het programma verschijnen, inclusief de informatie over de (gratis) opgave van de Genootschapsdag 2005.

BINNENWERK BUITENWERK

Op de website www.nhgl.nl is de meest actuele agenda te raadplegen.

WOENSDAG 1 DECEMBER houdt de **Vlinderstudiegroep** haar bijeenkomst in het Natuurhistorisch Museum Maastricht. Aanvang 20.00 uur.

WOENSDAG 1 DECEMBER houden Jean Claessens en Jacques Kleijnen voor de **Plantenstudiegroep** een lezing over de nachtorchis (*Platanthera spec.*). Aansluitend houdt Olaf op den Kamp een lezing over dagvlinders (beide lezingen worden gehouden in samenwerking met de **Vlinderstudiegroep**). Aanvang 20.00 uur.

DONDERDAG 2 DECEMBER houdt Paul Voskamp voor **Kring Maastricht** een lezing over de Wouw. Aanvang 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

ZONDAG 5 DECEMBER organiseert de **Plantenstudiegroep** een Sinterklaas/Kersttocht rondom Monschau. Op deze wandeling is niet alleen aandacht voor het landschap, maar ook voor de cultuurhistorie. Olaf op den Kamp (tel. 045-53545560, e-mail: planten@nhgl.org) vertrekt om 9.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang, Meerssenervweg) of men staat om 9.30 uur bij het Shell-tankstation langs de A76 nabij Bochtz.

DINSdag 7 DECEMBER houdt de **Mossenstudie-**

groep haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw in Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DONDERDAG 9 DECEMBER is er een vergadering van het **Algemeen Bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

VRIJDAG 10 DECEMBER houdt **Kring Venlo** een varia-avond. Meegebrachte naturalia worden bekeken en gedetermineerd, ook kunnen dia's of foto's vertoond worden. De bijeenkomst begint om 19.30 uur in de Kinderboerderij Hagerhof te Venlo.

MAANDAG 13 DECEMBER verzorgt Anne Schulp (conservator vertebratenpaleontologie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht) een lezing voor **Kring Heerlen** over mosasauriërs. De bijeenkomst wordt gehouden in de zaal van Stichting Botanische Tuin Kerkrade, St. Hubertuslaan 74 te Terwinselen (Kerkrade-West). Aanvang om 20.00 uur, einde circa 22.30 uur.

DINSdag 14 DECEMBER houdt de **Mossenstudie-**

groep haar wekelijkse practicummiddag in het IVN-gebouw in Ransdaal. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DONDERDAG 16 DECEMBER organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een lezing over het "V(H)erkennen van vleermuizen in winterverblijven". Olaf Op den Kamp zal dieper ingaan op de kenmerken van de soorten. De bijeenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godsweerderstraat 2 te Roermond. Aanvang 20.00 uur.

ZONDAG 19 DECEMBER houdt de **Plantenstudiegroep** een winterwandeling in de omgeving van Nuth. Joop Koelink (tel. 045-5241536/06-30180722) vertrekt met belangstellenden om 10.00 uur vanaf de tennisbanen aan de Voortersstraat te Nuth. In verband met de bezichtiging van de Windmolen (Hunnecum), s.v.p. voor 13 december opgeven bij Joop Koelink).

MAANDAG 20 DECEMBER houdt de **Mossenstudiegroep** (een week eerder dan normaal, in verband met kerstmis) haar maandelijkse practicumavond (normaliter alleen op maandagavond in de laatste week van iedere maand) in het IVN-gebouw te Ransdaal. Aanvang 19.30 uur. Belangstellenden dienen van tevoren contact op te nemen met Paul Spreuwenberg (tel. 045-5310661).

DINSDAG 21 DECEMBER is er een vergadering van het **Dagelijks Bestuur** in het GroenHuis te Roermond.

2005

ZONDAG 2 JANUARI organiseert de **Plantenstudiegroep** een nieuwjaarswandeling rondom Berg en Terblijt. Het is een wandeling van 12 à 15 kilometer lengte. Jan Egelmeers (043-6042655, janegelmeers@gmx.net) vertrekt om 10.00 uur vanaf de kerk van Berg (en Terblijt).

WOENSDAG 12 JANUARI organiseert de **Zoogdierenwerkgroep** een braakballenpluisavond. Verplichte opgave via tel. 0475-386470. De bij-

eenkomst wordt gehouden in het GroenHuis, Godswederstraat 2 te Roermond. Aanvang 19:30 uur.

ZONDAG 16 JANUARI houdt de **Plantenstudiegroep** een hoogstambomen-wandeling in de Voerstreek (B). Het is een tien kilometer lange tocht vanaf Camping Hacienda bij Remersdaal door het Rode bos, Vrouwenbos en het Veursbos. Doreen en Mark Verhaegh (tel. 046-4526239, Verhaegh91@zonnet.nl) vertrekken met geïnteresseerde wandelaars om 10.00 uur vanaf NS-station Maastricht (oostelijke ingang, Meerssenerweg) of men staat om 11.00 uur bij camping Hacienda bij Remersdaal.

HERPETOLOGISCHE STUDIEGROEP

Contactpersoon: Ykelen Damstra, Bosstraat 15, 6071 XR Swalmen, herpetofauna@nhgl.org

PLANTENSTUDIEGROEP

Secretaris: Olaf Op den Kamp, Maria Gorettistraat 72, 6462 XS Kerkrade, planten@nhgl.org

SPINNENWERKGROEP LIMBURG

Inlichtingen: J.H.G. Peeters, tel. 043-3505484 (overdag), spinnen@nhgl.org

STUDIEGROEP ONDERAARDSE KALKSTEENGROEVEN

Secretaris: Rik Bastiaens, Kruisstraat 2, 3770 Val-Meer, België, sok@nhgl.org

VLINDERSTUDIEGROEP

Secretaris: J. Queis, Spaanse singel 2, 6191 GK Beek, vlinders@nhgl.org

ZOOGDIENWERKGROEP

Secretaris: Ludy Verheggen, Lijsterbeslaan 22, 6241 AN Bunde, zoogdieren@nhgl.org

PADDESTOELENSTUDIEGROEP

Inlichtingen: P.H. Kelderman, Herkenbroekerweg 23, 6301 EG Valkenburg, paddestoelen@nhgl.org

VISSENWERKGROEP

Inlichtingen: R. Akkermans, Wilhelminalaan 47, 6042 EL Roermond, vissen@nhgl.org

SPRINKHANENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, sprinkhanen@nhgl.org

VOGELSTUDIEGROEP

Contactpersoon: R. van der Laak, Bethlehemstraat 34, 6418 GK Heerlen, vogels@nhgl.org

WERKGROEP BEHOUD SCHINVELDSE BOSSEN EN BRUNSSUMMERHEIDE

Secretaris: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Schaesberg, brunssummerheide@nhgl.org

MOSSENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: P. Spreuwenberg, Aan de Slagboom 2, 6372 KW Landgraaf, mossen@nhgl.org

WERKGROEP MEINWEG

Inlichtingen: W. Jansen, Wilhelminalaan 85, 6042 EM Roermond, meinweg@nhgl.org

STUDIEGROEP BLOEMEN EN BIJEN

Contactpersoon: L. Hensels, Tramstraat 9, 6088 EA Roggel, bijen@nhgl.org

LIBELLENSTUDIEGROEP

Contactpersoon: J.T. Hermans, Hertestraat 21, 6067 ER Linne, libellen@nhgl.org

MOLLUSKEN STUDIEGROEP LIMBURG

Contactpersoon: S. Keulen, Mesweg 10, 6336 VT Hulsberg, mollusken@nhgl.org

FOTOSTUDIEGROEP

Secretaris: Jeroen Gense, Paltrokmoen 17, 6003 CT Weert, fotostudiegroep@nhgl.org

KRING MAASTRICHT

Voorzitter (a.i.): D.Th. de Graaf, Klokbekestraat 20, 6216 TR Maastricht, maastricht@nhgl.org

KRING HEERLEN

Voorzitter: P. Thomas, L.T.M.-weg 26, 6412 BP Heerlen, heerlen@nhgl.org

KRING VENLO

Voorzitter: J. Enshuistra, L. van Beierenstraat 1, 5913 VM Venlo, venlo@nhgl.org

KRING ROERMOND

Voorzitter: M. de Ponti, Parklaan 10, 6045 BT Roermond, roermond@nhgl.org

KRING VENRAY

Secretaris: H. Heijligers, Lottumseweg 27, 5872 AA Broekhuizen, venray@nhgl.org

NATUURHISTORISCH M A A N D B L A D

REDACTIE G. Verschoor & H. Heijligers (hoofredactie), D.Th. de Graaf, J.T. Hermans, M. Lejeune, A.J.W. Lenders & J.H. Willems (redactie), R. Steverink (redactie-assistent). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, redactie@nhgl.org

RICHTLIJNEN VOOR KOPIJ-INZENDING Diegenen die kopij willen inzenden, dienen zich te houden aan de richtlijnen opgesteld door de redactie. Richtlijnen kunnen worden aangevraagd bij bovenstaand redactieadres of zijn te bekijken op de internetpagina van het Genootschap.

Basisontwerp typografie: Graatsma in vorm, Maastricht.

Grafische verzorging: Van de Manakker, Grafische communicatie, Maastricht, mvandemanakker@xs4all.nl.

Druk: SHD Grafimedia, Swalmen.

ISSN 0028-1107

COPYRIGHT Auteursrecht voorbehouden. Overname slechts toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie.

NATUURHISTORISCH GENOOTSCHAP IN LIMBURG

DAGELIJKS BESTUUR F. Coolen (voorzitter), H. Schmitz (secretaris), H. van der Weijden (penningmeester), R. Akkermans (ondervoorzitter), J. Teeuwen (bestuurslid). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, bestuur@nhgl.org

BUREAU Henk Heijligers (bureau manager) & Roel Steverink (bureau medewerker). Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, bureau@nhgl.org

LEDENADMINISTRATIE N.A. van de Wal. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470 ledenadministratie@nhgl.org, giro: 1036366, voor België: 000-1507143-54.

LIDMAATSCHAP € 25 p/j., jeugdleden t/m 23 j. & 65+-leden € 12,50; bedrijven, verenigingen, instellingen e.d. € 75.

BESTELLINGEN van publicaties, (oude) maandbladen en andere uitgaven: uitsluitend schriftelijk bij het Publicatiebureau Natuurhistorisch Genootschap, Groenstraat 106, 6074 EL Melick.

LOSSE NUMMERS € 3; leden € 2,50 m.u.v. dikke en themanummers (excl. porto).

INTERNET <http://www.nhgl.nl>

STICHTING NATUURPUBLICATIES LIMBURG

Uitgever van publicaties, boeken en rapporten van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. J.T. Hermans. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, snl@nhgl.org

STICHTING DE LIERELEI

Projectbureau voor onderzoek op het gebied van natuur en landschap in de provincie Limburg. B. op den Camp. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470, lierelei@nhgl.org

STICHTING NATUURBANK LIMBURG

Stichting voor het beheer van de waarnemingsgegevens van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. F. Coolen. Godswederstraat 2, 6041 GH Roermond, tel. 0475-386470.

STICHTING IR. D.C. VAN SCHAÏK

Stichting voor het beheer van onderaardse kalksteengroeven in Limburg. Secretariaat, Postbus 2235, 6201 HA Maastricht, tel. 043-3216506, fax 043-3672585, vanschaikestichting@nhgl.org

provincie limburg

Het uitgeven van het Natuurhistorisch Maandblad wordt mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Limburg.